

יום ה' דחווה"מ פסח תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - ס"ו

1. מהי דעת רבי עקיבא בענין מציאת האשה?
 להו"א: לבעלה, ונדחה: שאם לגבי העדפה של מעשי ידיה אמר ר' עקיבא שלעצמה כ"ש מציאתה.
 המקור שלר"ע העדפה לעצמה - קונם שאני עושה לפיך - לת"ק: אינו צריך להפר כיון שמשועבדת לו. לר"ע: יפר, שמא תעדיף עליו יותר מן הראוי לו.
 למסקנא: ת"ק סבר לבעלה ור"ע סבר לעצמה.
 ואמנם ר' יוחנן ביאר כשהעדיפה בקלות, כגון זריזה, לכו"ע שייך לבעל, ונחלקו ת"ק ור"ע בהעדפה שע"י הדחק.
 ואכן מציאה נחשבת העדפה ע"י דחק, שרוב מציאות צריך לחזור אחריהם.
 רב פפא הסתפק: מה הדין כשעשתה לו שני מלאכות בבת אחת. רבינא הסתפק: בשלשה וארבעה. האם נחשב ע"י הדחק, תיקו.
2. דעת ר' יהודה בן בתירא שהבעל מקבל חלק בבושת של אשתו. מה הקשו עליו?
 א. האם לפ"ז בייש סוסתו של חבירו ישלם לחבירו הבעלים בושת? ודחו הקושיא: סוס אינו בר בושת, אבל אשתו כן.
 ב. מאי שנא מרקק בבגדו של חבירו שפטור מבושת. ותירצו: שבבגדו אין לו זילותא אבל באשתו יש לו.
 [רקק והגיע בן הרוק, פרע ראש האשה, העביר טליתו ממנו - חייב ליתן לו 400 זוז - אבל רקק בבגדו חייב]
 ג. האם לפ"ז בייש עני בן טובים, שיש זילותא לכל המשפחה, יתן בושת לכולם? ותירצו: המשפחה אינם כגופו, אבל אשתו כגופו.
3. משנה - הפוסק מעות לחתנו, ומת חתנו, ונפלה הבת ליבום ותובע היבם את מלא הסכום, מה הדין?
 יכול לומר לאחין הייתי רוצה ליתן ולך אי אפשר ליתן. ואפילו אם הראשון היה עם הארץ והשני הוא תלמיד חכם.
4. משנה - כמה פוסק החתן לאשה בכתובתה עבור הנדוניא שהכניסה לו?
 א. הכניסה כספים - מוסיף עליה כיון שמשתכר בכסף בסחורה שיעשה בו.
 ב. הכניסה בגדים וכלים - כותב פחות חומש כיון שדרך הבגדים לפחות, וכן משום שהדרך להגזים ולהרבות בשומת הנדוניא לכבוד הכלה.
 אבל אם הביאה לו שום כפי שווי האמיתי בשוק, אינו פוחת.
5. משנה זו כפלה דינים אלו וכן המשנה הבאה, מה באו לחדש?
 א. הדרך להגזים גם ב'שומא רבה' מפני גדולו וגם בשומא זוטא כדי שלא תתבייש.
 ב. הדרך להגזים בשומא הבאה מצד הכלה וגם בשומא הבאה מצד החתן עצמו.
 ג. החתן מוסיף עליה כספים גם בעסק גדול שיש בו ריווח גדול וגם בעסק קטן שאין לו הרבה הוצאות ואחריות [לכן א"א ללמוד אחד מהשני].
6. כמה צריך החתן לתת לה עבור קופה של בשמים?
 לת"ק - על כל מנה שהכניסה לו, עשרה דינרים. לרשב"ג - הכל כמנהג המדינה. וביאר רב אשי שזה נהג רק בירושלים, שדרך להתקט. ונסתפק רב אשי כמה ספיקות - האם לפי מנה בסכום ששמו או לפי הסכום המתקבל בפועל, ואת"ל מנה המתקבל - האם נותן רק ביום ראשון של הנישואין או כל יום, ואת"ל כל יום - האם רק בשבוע הראשון או כל שבוע, ואת"ל כל שבוע - האם רק בחודש הראשון של הנישואין או בכל חודש, ואת"ל כל חודש - האם רק בשנה הראשונה או כל שנה. תיקו.
 מעשה - בבתו של נקדימון בן גוריון, שפסקו לה חכמים מנכסי בעלה 400 זוזים לקופה של בשמים לבו ביום, אמרה: כך תפסקו לבנותיכם, וענו אמן.
7. מעשה ברבן יוחנן בן זכאי שהיה רוכב על החמור והיה יוצא מירושלים, והיו תלמידיו מהלכין אחריו. מה ראה?
 ראה נערה אחת שהיתה מלקטת שעורים מבין גללי בהמתן של ערביים, כיון שראתה אותו נתעטפה בשערה ועמדה לפניו, אמרה לו: רבי, פרנסני! אמר לה: בתי, מי את? אמרה לו: בת נקדימון בן גוריון. אמר לה: בתי, ממון של בית אביך היכן הלך? אמרה לו: הרי משלו 'הרוצה לקיים ממונו יחסרנו לצדקה...'; ושל בית חמיק היכן הוא? אמרה לו: נתערב בו ובא זה ואיבד את זה. אמרה לו: רבי, זכור אתה כשחתמת על כתובתי? אמר להן לתלמידיו: זכור אני כשחתמתי על כתובתה של זו, והייתי קורא בה אלף אלפים דינרי זהב מבית אביה חוץ משל חמיה. בכה רבן יוחנן בן זכאי ואמר: אשריכם ישראל, בזמן שעושיין רצונו של מקום - אין כל אומה ולשון שולטת בהם, ובזמן שאין עושיין רצונו של מקום - מוסרין ביד אומה שפלה, [ערבים השוכנים במדבר] ולא ביד אומה שפלה אלא ביד בהמתן של אומה שפלה.